

UZASADNIENIE

A. J. wniosła o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 2103,30 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 11 marca 2017 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłatą skarbową od pełnomocnictwa. Powódka oparła roszczenie na umowie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Pozwany podniósł zarzut braku legitymacji czynnej. Ponadto, zakwestionował koszt najmu pojazdu zastępczego, ostatecznie nie kwestionował kosztów holowania pojazdu.

Ustalenia faktyczne

23 grudnia 2016 roku przy ul. (...) w G. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód R. G. (1) marki O. (...) o nr rej. (...).

Sprawca szkody był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W..

okoliczności bezsporne, ponadto **dowód:** nagranie k. 64

23 grudnia 2016 roku R. G. (2) zawarł z powódką A. J. umowę zlecenia usługi assistance – holowania pojazdu z miejsca kolizji na parking przy ul. (...) w G., parkowania i najmu pojazdu zastępczego.

Poszkodowany korzystał z auta zastępczego marki C. (...) od 23 grudnia 2016 roku do 19 stycznia 2017 roku. (...) poszkodowanego było na parkingu od 23 grudnia 2016 roku do 20 stycznia 2017 roku, kiedy zostało poszkodowanemu wydane.

okoliczności bezsporne, ponadto **dowód:** zlecenie k. 16; protokół przekazania samochodu k. 17

10 lutego 2017 roku powódka wystawiła pozwanemu:

- fakturę VAT nr (...) na kwotę 3985,20 zł tytułem najmu samochodu na okres od 23 grudnia 2016 roku do 19 stycznia 2017 roku (27 dni), przy stawce dobowej najmu 120 zł netto,

- fakturę VAT nr (...) na kwotę 1094,70 zł, na co składa się kwota 430,50 zł tytułem holowania samochodu uszkodzonego oraz kwota 664,20 zł tytułem parkowania samochodu uszkodzonego przez okres od 23 grudnia 2016 roku do 19 stycznia 2017 roku (27 dni), przy stawce dobowej 20 zł netto.

dowód: faktura VAT nr (...)CN k. 18; faktura VAT nr (...) k. 19

24 grudnia 2016 roku poszkodowany telefonicznie zgłosił pozwanemu szkodę.

Podczas rozmowy z przedstawicielem pozwanego poszkodowany został poinformowany o możliwości udzielenia mu pomocy przez pozwanego w najmie pojazdu zastępczego. Pozwany wskazał poszkodowanemu, że przypadku najmu auta zastępczego samodzielnie przez poszkodowanego akceptowalne będą stawki za najem pojazdu zastępczego – dla pojazdu klasy C – w kwocie 75-100 zł. Poszkodowany oświadczył, że nie jest zainteresowany najmem pojazdu zastępczego na czas naprawy.

dowód: nagranie k. 64

Decyzją z 1 marca 2017 roku pozwany przyznał powódce odszkodowanie w łącznej kwocie 2976,60 zł, w tym kwota 664,20 zł tytułem kosztów parkingu, kwota 153,75 zł tytułem kosztów holowania i kwota 2158,65 zł tytułem kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego.

dowód: decyzja k. 21

W piśmie z 6 kwietnia 2017 roku powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 2103,30 zł tytułem kwot wskazanych w fakturach VAT o nr (...) CN i 10/OC.

W decyzji z 14 kwietnia 2017 roku pozwany odmówił żądaniu powódki.

dowód: wezwanie k. 23; decyzja z 14 kwietnia 2017 roku k. 24-25

11 kwietnia 2017 roku poszkodowany R. G. (1) jako cedent i powódka jako cesjonariusz zawarli umowę przelewu wierzytelności. W umowie poszkodowany oświadczył, że przysługuje mu nieobciążona prawami osób trzecich wierzytelność wobec pozwanego wynikająca ze szkody komunikacyjnej (sygn. PL 2016122400103) tytułem zwrotu kosztów za holowanie, dokonanie załadunku i wyładunku pojazdu uszkodzonego, wynajem auta zastępczego, podstawie i odbiór auta zastępczego i parking strzeżony. Cedent oświadczył, że przenosi na rzecz cesjonariusza ww. opisaną wierzytelność w całości.

Poszkodowany zawiadomił pozwanego o cesji.

dowód: umowa przelewu wierzytelności k. 26; zawiadomienie k. 27

Koszt parkowania pojazdu na parkingu strzeżonym na rynku lokalnym zawiera się w przedziale 9,75 – 24,39 zł netto, 12 – 30 zł brutto.

Rynkowa stawka za najem pojazdu zastępczego należącego do segmentu C mieści się w przedziale 72,35 – 226,02 zł netto, 89 – 278 zł brutto, a średnia stawka wynosi 149,19 zł netto, 183,50 zł brutto.

Ceny za usługę holowania pojazdu uszkodzonego mieszczą się w przedziale 150 – 393,90 zł, 184,50 – 484,50 zł brutto i w znacznym stopniu zależą indywidualnie od zakresu uszkodzeń pojazdu i pracochłonności prac dodatkowych (podczas załadunku).

Wszystkie ceny obowiązujące u powódki mieszczą się w granicach cen stosowanych na rynku lokalnym. W znacznym stopniu są one zbliżone do cen średnich.

dowód: opinia biegłego k. 97-112

Ocena dowodów

Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły dowody przywołane powyżej. Zebrany materiał dowodowy zasługuje na miano wiarygodnego – dokumenty zostały sporządzone przez właściwe podmioty w przewidzianej dla nich formie, ich rzetelność nie była kwestionowana przez strony, brak było innych podstaw do odmowy im waloru wiarygodności.

Zasadniczą podstawę rozstrzygnięcia stanowiła opinia biegłego sądowego w zakresie mechaniki samochodowej M. P.. Sąd uznał opinię za wiarygodną w całości. Opinia była bowiem bezstronna i wyczerpująca. Biegły dokonał szczegółowej analizy przedłożonych mu dowodów zawartych w aktach sprawy. Opinia była pełna, pozbawiona luk. Jako że została nadto sporządzona w sposób profesjonalny i zgodnie z zasadami wiedzy technicznej sąd nie znalazł podstaw do odmowy jej wiary. Tym bardziej że opinia nie była także kwestionowana przez żadną ze stron.

Ocena prawna

Podstawą prawną żądania powódki stanowił przepis art. 822 § 1 k.c.

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Zgodnie z art. 824 k.c. oraz art. 13 ust. 2 ustawy z 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w obowiązkowych ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej odszkodowanie wypłaca się w granicach odpowiedzialności cywilnej podmiotów objętych ubezpieczeniem, nie wyżej jednak niż do wysokości sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie.

Pozwany podniósł zarzut braku legitymacji czynnej. Również zakwestionował żądanie co do wysokości – ostatecznie, wobec oświadczenia złożonego w odpowiedzi na pozew, jedynie w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Odnosząc się do pierwszego z zarzutów należy wskazać, że powódka swoją legitymację opierała na umowie przelewu wierzytelności z 11 kwietnia 2017 roku, którą zawarła jako cesjonariusz z poszkodowanym R. G. (1) jako cedentem. Pozwany stwierdził, że powódka nie wykazała prawnej przyczyny przysporzenia.

Sąd podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z 19 lutego 1998 roku w sprawie o sygn. akt III CKN 387/97, zgodnie z którym w sprawie o spełnienie świadczenia z tytułu wierzytelności objętej przelewem dłużnik (cessus) może stawiać zarzuty ingerujące w stosunek wewnętrzny między cedentem a cesjonariuszem, a w szczególności kwestionować prawidłowość *causae*.

Zgodnie z art. 510 § 1 k.c. umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły. Zgodnie z art. 510 § 2 k.c. jeżeli zawarcie umowy przelewu następuje w wykonaniu zobowiązania wynikającego z uprzednio zawartej umowy zobowiązującej do przeniesienia wierzytelności, z zapisu zwykłego, z bezpodstawnego wzbogacenia lub z innego zdarzenia, ważność umowy przelewu zależy od istnienia tego zobowiązania. W świetle treści przytoczonego przepisu ważność umowy przelewu zależy od istnienia zobowiązania do przeniesienia wierzytelności. Umowa przelewu jest więc czynnością kauzalną, co oznacza, że kauza stanowi samodzielną przesłankę ważności tej umowy. W sytuacji, gdy przelew dochodzi do skutku w drodze umowy czysto rozporządzającej, ważność przelewu wierzytelności zależy od istnienia ważnego zobowiązania do przeniesienia wierzytelności. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w licznych i zgodnych wypowiedziach judykatury i doktryny (por. K. Pietrzykowski, Komentarz, t. II, 2005, s. 135; W. Czachórski, zobowiązania, 207, s. 395; G. Pieniek, Komentarz, T. I, 2006, s. 664; A. Szpunar, glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 19 lutego 1998 roku w sprawie o sygn. akt III CKN 387/97; wyrok Sądu Najwyższego z 17 listopada 2006 roku w sprawie o sygn. akt V CSK 253/06). Zasada kauzalności przelewu nie może być zmieniona wolą. Zwraca się również uwagę, że przepis art. 510 § 2 k.c. nie wymaga, aby zobowiązanie zostało ujawnione w samej umowie rozporządzającej wierzytelnością, co powoduje, że nie istnieje wymóg kauzalności formalnej. Nie zwalnia to jednak stron od dokładnego określenia zobowiązania, w którego wykonaniu zawarta jest umowa przelewu wierzytelności. Strony powinny w sposób wyraźny lub dorozumiany porozumieć się co do kauzy dokonanego przelewu, czyli co do tego, jaki stosunek zobowiązaniowy stanowi jego podstawę. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 25 czerwca 2014 roku w sprawie o sygn. akt I ACa 10/14)

Należy zwrócić uwagę, że już z samej treści umowy przelewu wierzytelności k. 26 wynika stosunek zobowiązaniowy stanowiący kauzę umowy. W umowie wprost bowiem odnotowano, że R. G. (2) jest poszkodowanym w sprawie o sygn. postępowania likwidacyjnego PL (...) prowadzonego przez pozwanego oraz że przysługuje mu w stosunku do pozwanego wierzytelność ze szkody komunikacyjnej. Pozwany nie kwestionował, że sygnatura PL 2016122400103 jest sygnaturą postępowania likwidacyjnego, które toczyło się u pozwanego w związku ze szkodą komunikacyjną poniesioną przez R. G. (1) 23 grudnia 2016 roku. Z umowy cesji wynika, że wierzytelność, dla której podstawę stanowi ww. zdarzenie odszkodowawcze, stanowiła przedmiot tej umowy. Warto podkreślić, że pozwany nie podważał swojej odpowiedzialności odszkodowawczej tytułem zdarzenia odszkodowawczego z 23 grudnia 2016 roku, nie kwestionował ważności swojego zobowiązania do naprawienia szkody. W takich okolicznościach zarzut dotyczący skuteczności umowy cesji jest bezpodstawny.

Można zauważyć, że omawiany jest również o tyle zaskakujący, że na etapie postępowania likwidacyjnego pozwany nie kwestionował ważności i skuteczności umowy przelewu wierzytelności. Pozwany dokonał wypłaty na rzecz powódki odszkodowania tytułem szkody z 23 grudnia 2016 roku. Sprawa toczy się przed tut. sądem jedynie na skutek tego, że dokonana przez niego wypłata została poczyniona, w ocenie powódki, w niewystarczającej wysokości.

Odnosząc się do drugiego z zarzutów dotyczącego wysokości kosztów najmu pojazdu zastępczego należy wskazać, że świadczenie z ubezpieczenia majątkowego ma charakter odszkodowawczy. Pojęcie szkody należy rozumieć tak samo jak w innych przypadkach odpowiedzialności odszkodowawczej. Odszkodowanie służy naprawieniu szkody i w celu jego ustalenia należy stosować, w braku innych przepisów szczególnych oraz braku szczególnych postanowień umownych, ogólne zasady prawa zobowiązań dotyczące odszkodowania (tj. przede wszystkim art. 361-363 k.c.).

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Za normalne następstwo – w rozumieniu przywołanego przepisu – zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego – na okres konieczny i niezbędny do naprawy pojazdu (por. wyrok Sądu Najwyższego z 18 marca 2003 roku w sprawie o sygn. akt IV CKN 1916/00; wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2004 roku w sprawie o sygn. akt IV CK 672/03; wyrok Sądu Najwyższego z 5 listopada 2004 roku w sprawie o sygn. akt II CK 494/03).

Należy wskazać, że zasadność najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego na skutek zdarzenia odszkodowawczego z 23 grudnia 2016 roku nie była podważana. Pozwany nie kwestionował również decyzji poszkodowanego o najmie pojazdu za okres od 23 grudnia 2016 roku do 19 stycznia 2017 roku oraz dokonanego wyboru klasy wynajętego pojazdu. Pozwany łączył podniesiony zarzut z faktem, że sam oferował poszkodowanemu możliwość zorganizowania najmu pojazdu zastępczego, ponadto wskazywał stawki akceptowalne najmu pojazdu.

Należy podkreślić, że poszkodowanemu przysługuje prawo wyboru podmiotu, od którego zdecyduje się nająć pojazd zastępczy. Dokonując wyboru poszkodowany może kierować się wybranymi przez siebie kryteriami, np. zakresem usług oferowanych przez wynajmującego, czy proponowanymi do wynajmu samochodami. Zakład ubezpieczeń nie jest uprawniony ograniczyć poszkodowanego w wyborze podmiotu wynajmującego auto zastępcze.

Natomiast odnosząc się do oczekiwania pozwanego ubezpieczyciela ustalenia stawek najmu pojazdu zastępczego na kwotę wskazaną przez samego ubezpieczyciela trzeba zauważyć, że ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej zobowiązany jest do pokrycia kosztów celowych, ekonomicznie uzasadnionych powstałych po stronie poszkodowanego w związku z naprawą wyrządzonej mu szkody. Kosztami „ekonomicznie uzasadnionymi” są koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego podmiot dokonujący wynajmu pojazdu zastępczego. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych wykonania przedmiotowej usługi na danym rynku. Jeżeli nie kwestionuje się uprawnienia do wyboru przez poszkodowanego wynajmującego samochód zastępczy, miarodajne w tym zakresie powinny być ceny stosowane właśnie przez tego wynajmującego. Przyjęcie stawek wskazanych przez zakład ubezpieczeń dla określenia wysokości przysługującego poszkodowanemu odszkodowania nie kompensowałoby poniesionej przez poszkodowanego szkody, gdyby stawki przyjęte u wynajmującego pojazd były wyższe od tych, które przyjął ubezpieczyciel.

Jeżeli poniesione przez poszkodowanego koszty wynajmu pojazdu zastępczego odpowiadają cenom stosowanym przez usługodawców na lokalnym rynku i jednocześnie można te koszty zaliczyć do kategorii niezbędnych i ekonomicznie uzasadnionych, ubezpieczyciel nie ma podstaw do odmowy wypłaty odszkodowania odpowiadającego wspomnianym kosztom. W rezultacie należy przyjąć, że odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty wynajmu pojazdu zastępczego, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku usług wynajmu pojazdów zastępczych (por. uchwała Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2003 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 32/03 w stosunku do kosztów naprawy pojazdu, które to uwagi należy odnieść odpowiednio do kosztów najmu pojazdu zastępczego).

Stawka najmu pojazdu zastępczego dla poszkodowanego u powódki wynosi 120 zł netto, 147,60 zł brutto za dobę. Stawka ta mieści się w przedziale stawek stosowanych w wypożyczalniach aut na rynku lokalnym. Podstawę dla tego ustalenia stanowiła opinia biegłego. Żadna ze stron, w szczególności pozwany, wiarygodności opinii nie kwestionował.

Uzasadniony koszt najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego wynosił 3985,20 zł. Pozwany wypłacił powódce wskazanym tytułem kwotę 2158,65 zł. Do dopłaty pozostała więc kwota 1826,55 zł.

W pozwie powódka domagała się dopłaty przez pozwanego nadto części kwoty tytułem kosztów holowania pojazdu. Powódka koszty te ustaliła bowiem na kwotę 430,50 zł, pozwany tymczasem wypłacił jej kwotę 153,75 zł. Ostatecznie pozwany nie kwestionował, że powódce winna być należna kwota 430,50 zł. Do dopłaty pozostała więc kwota 276,75 zł.

Reasumując powyższe, od pozwanego na rzecz powódki należało zasądzić kwotę 2103,30 zł, stanowiącą różnicę między kwotą odszkodowania jej należnego wskazanymi powyżej tytułami a dotychczas wypłaconą przez pozwanego.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy i kierowców pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów obejmuje również odpowiedzialność ubezpieczonych z tytułu odsetek za opóźnienie świadczenia (por. uchwała Sądu Najwyższego z 31 marca 1992 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 12/92). Przy wymagalności roszczeń w stosunku do ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia OC posiadacza (kierowcy) pojazdu mechanicznego miarodajne są przepisy i zasady prawa cywilnego dotyczące odpowiedzialności tych osób i wymagalności roszczeń w stosunku do nich, w tym w szczególności zasądzenie odsetek za opóźnienie od ubezpieczyciela, które znajduje oparcie w art. 481 § 1 i § 2 k.c. Termin spełnienia roszczenia został natomiast określony w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Zgodnie z jego treścią zakład ubezpieczeń zobowiązany był wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Dopiero gdyby wyjaśnienie w tym terminie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie należy wypłacić w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego.

Zasądzając odsetki sąd miał na uwadze, że całokształt dokumentacji niezbędnej pozwanemu do ustalenia wysokości odszkodowania należnego powódce został przesłany pozwanemu 10 lutego 2017 roku. Ubezpieczyciel był więc zobowiązany najpóźniej do 10 lutego 2017 roku wypłacić poszkodowanemu odszkodowanie w pełnej wysokości 4415,70 zł. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił powódce łącznie kwotę (...),40. Tym samym – począwszy od 11 marca 2017 roku pozwany popadł w opóźnienie co do kwoty 2103,30 zł. Wraz z popadnięciem pozwanego w opóźnienie co do zapłaty wymienionej kwoty od dnia jej wymagalności do czasu gdy nie zostanie ona uiszczona należało liczyć należne powódce odsetki.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, sąd, działając na podstawie art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 481 § 1 i § 2 k.c., orzekł jak w pkt I sentencji.

Sąd postanowił jak w pkt II i III sentencji na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, uznając pozwanego przegrywającego proces w całości. Pozwany powinien ponieść całość kosztów postępowania. Na koszty poniesione przez powódkę w łącznej wysokości 1823 zł składa się kwota 106 zł tytułem opłaty od pozwu, kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od przedłożenia dokumentu pełnomocnictwa, kwota 800 zł tytułem zaliczki na wynagrodzenie biegłego oraz kwota 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, ustalona podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie. W pkt III sentencji, na podstawie nadto art. 2 ust. 2 ustawy z 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nakazano ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu

Państwa – Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku kwotę 790,39 zł tytułem kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w rep. C oraz w kontrolce wniosków o uzasadnienie;
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego;
3. akta przedłożyć z wpływem lub za 28 dni.

G., 1 lipca 2019 roku SSR Anna Mejka